

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko

Warszawa, 01-02-2021 r.

DOOŚ.TSOOŚ.442.2.4.2019.ZM.11

**Bundesamt für Seeschifffahrt
und Hydrographie (BSH)**

Bernhard-Nocht-Str. 78

20359 Hamburg

ref: 0800O1-5442-001

Szanowni Państwo,

W odpowiedzi na Państwa pismo z dnia 4 grudnia 2020 r., znak: 0800O1-5442-001, przekazujące *Projekt morskiego planu zagospodarowania przestrzennego dla niemieckiej Wyłącznej Strefy Ekonomicznej na Morzu Północnym i Bałtyckim*, dalej: *Plan*, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (environmental report), przedstawiam następujące informacje.

Otrzymana dokumentacja została niezwłocznie przekazana do opiniowania przez polskie organy: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. Uwagi przekazane ww. organy zawarte zostały w niniejszym piśmie.

Stanowisko Strony polskiej

W przedłożonej prognozie oddziaływania na środowisko przeprowadzono kompleksową i szczegółową analizę wpływu realizacji założeń *Planu* na poszczególne elementy środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem takich grup zwierząt jak ssaki morskie, ptaki morskie i ptaki migrujące. Dane zaprezentowane w tym dokumencie stanowią bogatą bazę wiedzy oraz dostarczają cennych wniosków dot. aktualnego stanu środowiska obszaru objętego *Planem*, jak również umożliwiają ocenę efektów zaplanowanych działań (np. związanych z budową farm wiatrowych, platform i podmorskich systemów kablowych) w stosunku do poszczególnych elementów środowiska. Wskazane zostały środki zaradcze mające na celu zmniejszenie oraz unikanie znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, które zostaną ustanowione w procedurze indywidualnego zatwierdzania planowanych działań.

Pismem z dnia 7 kwietnia 2020 r., znak DOOŚ-TSOOŚ.442.2.4.2019.ZM.1, Rzeczpospolita Polska, na podstawie analizy otrzymanej na etapie scopingu dokumentacji oraz stanowisk polskich organów, zadeklarowała udział w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu *Planu*, zgodnie z art. 11 ust 4. *Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec w zakresie ocen oddziaływania na środowisko i strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym*¹. W piśmie z dnia 15 maja 2020 r., znak: DOOŚ-TSOOŚ.442.2.4.2019.ZM.7, Strona polska przekazała swoje uwagi do zakresu prognozy oddziaływania środowisko.

W ww. piśmie wskazywaliśmy na konieczność uwzględnienia w prognozie oddziaływania na środowisko zapisów dotyczących oddziaływań czasowych wynikających z realizacji poszczególnych przedsięwzięć, w tym spowodowanych koniecznością usunięcia niewybuchów i amunicji z dna morskiego, oddziaływań na polskie obszary Natura 2000, a także skumulowanych oddziaływań przy uwzględnieniu innych istniejących i planowanych zamierzeń zlokalizowanych poza obszarem *Planu* objętego niniejszym postępowaniem. Powyższe uwagi nie zostały uwzględnione w przekazanej prognozie oddziaływania na środowisko.

W związku z tym, podtrzymujemy uwagi przedstawione w piśmie z dnia 15 maja 2020 r. oraz załączonych stanowiskach polskich organów, stanowiących integralną część stanowiska Strony polskiej:

1. Detonacja niewybuchów oraz amunicji

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnione zostały oddziaływania czasowe wynikające z realizacji poszczególnych przedsięwzięć. W opinii Strony polskiej ocena powinna również uwzględniać oddziaływania wynikające ze wzmożonego hałasu, głównie na ryby i ssaki morskie, spowodowanego koniecznością usuwania poprzez detonację niewybuchów oraz amunicji z dna morza.

Ruchy dna morza powodują, że nie można z całą pewnością założyć, że na potrzeby realizacji inwestycji w zarezerwowanych sektorach dla energetyki wiatrowej czy kabli i rurociągów, nie dojdzie do natrafienia na zatopioną amunicję, co spowoduje konieczności jej usunięcia. Fala uderzeniowa oraz hałas związany z takim działaniem może powodować trwałe obrażenia zwierząt, często prowadzące do ich śmierci, lub czasowego ubytku słuchu powodującego zaburzenia behawioralne.

Inną, istotną kwestią jest zaleganie na dnie morza broni chemicznej, której detonacja może spowodować zagrożenie chemiczne na znaczną skalę. Założenia wynikające z prognozy

¹ Podpisanej w Neuhausen am Neckar 10 października 2018 r., dalej zwanej: *Umową polsko - niemiecką*

wskazujące, że ustalenie obszarów priorytetowych dla morświna pozwoli zminimalizować negatywny wpływ realizacji inwestycji, a nawet go wyeliminować, wydają się błędne z uwagi na fakt, że morświny charakteryzują się dużą mobilnością, odbywając wędrówki sezonowe.

Biorąc pod uwagę fakt, że obszary E01 i E02 wykorzystywane są głównie przez morświny z populacji Bałtyku Właściwego, należy spodziewać się, że wszelkie działania prowadzone na tych akwenach mogące powodować wzmożony hałas będą negatywnie oddziaływać na osobniki będące przedmiotami ochrony zarówno w niemieckich, jak i polskich obszarach Natura 2000, np. Ostoja na Zatoce Pomorskiej PLH990002, bezpośrednio sąsiadujący z Pommersche Bucht mit Oderbank DE1652301.

Zgodnie z art. 5 *Dyrektywy SEA*² 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko powinny zostać zidentyfikowane, opisane i oszacowane potencjalne znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji planu. W związku z tym, zapisy prognozy powinny jasno wskazywać zagrożenia dla środowiska morskiego wynikające z konieczności usunięcia z dna morza broni chemicznej oraz niewybuchów. Dokładna ocena i wybór środków adekwatnych dla konkretnego przedsięwzięcia na etapie szczegółowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie zwalnia autorów prognozy z uwzględniania tych zagrożeń na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. Obszary Natura 2000

Obszar objęty *Planem* zlokalizowany jest w sąsiedztwie granicy polskich morskich obszarów Natura 2000. W piśmie z dnia 15 maja 2020 r. wskazywaliśmy na konieczność przeanalizowania (również w formie graficznej) oddziaływania założeń *Planu* na cały ekosystem morski, w tym na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 (PLB990003 Zatoka Pomorska, PLH990002 Ostoja na Zatoce Pomorskiej, PLB990002 Przybrzeżne wody Bałtyku, PLC990001 Ławica Słupska), jak i pozostałe chronione elementy środowiska przyrodniczego, w oparciu m.in. o wskazania, zawarte w standardowych formularzach danych oraz w projektach Planów ochrony, również w kontekście spójności i integralności obszarów Natura 2000.

Ponadto w ww. piśmie wskazano na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000 istotne i najbardziej zagrożone z punktu widzenia realizacji założeń aktualizacji *Planu* oraz przytoczono istniejące i potencjalne zagrożenia dla przedmiotów ochrony mogące wynikać z realizacji założeń tego *Planu*, jak również wskazano materiały umożliwiające pozyskanie danych w

² Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

powyższym zakresie. Wskazane informacje miały ułatwić Stronie niemieckiej analizę wskazanych zagadnień.

W przedłożonej dokumentacji brak jest jednak odniesienia się do kwestii zgłaszanych na etapie ustalania zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko przedmiotowego *Planu*. W zakresie oceny wpływu realizacji *Planu* na obszary Natura 2000 zlokalizowane poza niemiecką WSE znajdują się jedynie ogólne informacje odnoszące się do polskich obszarów Natura 2000: Zatoka Pomorska (PLB 990003) oraz Ostoja na Zatoce Pomorskiej (PLH990002). W prognozie oddziaływania na środowisko przedstawiono ogólne twierdzenia dotyczące ewentualnego naruszenia celów ochrony obszarów Natura 2000. Wg autorów prognozy można je wykluczyć w przypadku przestrzegania zarządzeń w procedurach wydawania zezwoleń indywidualnych na niższych szczeblach.

Mając na względzie obszerną bazę danych, którą dysponuje BSH w zakresie elementów środowiska przyrodniczego, Strona polska nie podważa prawdziwości stawianych w dokumencie założeń, niemniej jednak powinny być one poparte stosowanymi analizami (w tym za pomocą załączników graficznych), bez odwoływania się do ogólnych stwierdzeń w tym zakresie.

Powyższe ogólne podejście poskutkowało brakiem w przedstawionej dokumentacji konkretnej, uargumentowanej merytorycznie oceny wpływu krótko - jak i długofalowego oddziaływania założeń *Planu* na cały ekosystem morski, w tym na przedmioty ochrony w polskich obszarach Natura 2000 w kontekście wpływu na ich spójność i integralność oraz przewidywanych skumulowanych oddziaływań na środowisko założeń przedmiotowego *Planu*, jak również założeń planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich.

Dodatkowo należy podkreślić, że Strona niemiecka jako Strona narażona biorąca aktywny udział w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko polskiego *Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1: 200 000*, jest w posiadaniu wszystkich informacji, w tym założeń, wynikających z tego planu. Z uwagi na posiadanie stosownych dokumentów.

3. Oddziaływania skumulowane

Mając na względzie zwiększony rozwój infrastruktury morskiej w obszarze objętym *Planem*, należy zwrócić szczególną uwagę na możliwość wystąpienia skumulowanych oddziaływań istniejących i planowanych inwestycji w tej części Morza Bałtyckiego - uwzględniając także zapisy obecnie procedowanego polskiego *Planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1: 200 000*.

W piśmie z dnia 15 maja 2020 r. wskazywaliśmy na konieczność przeanalizowania przewidywanych skumulowanych oddziaływań założeń przedmiotowego *Planu*, jak również założeń planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego, z innymi istniejącymi i planowanymi inwestycjami o podobnym charakterze.

Przedmiotowy *Plan* powinien uwzględniać skutki przestrzenne planowanych działań na obszarze objętym projektowanym dokumentem, jak również przedstawiać skutki wtórnych i skumulowanych oddziaływań przy uwzględnieniu innych istniejących i planowanych zamierzeń zlokalizowanych poza obszarem *Planu* objętego niniejszym postępowaniem, co jest szczególnie istotne w kontekście wpływu na obszar Morza Bałtyckiego.

W związku z powyższym Strona polska wnosi o pisemne odniesienie się Strony niemieckiej do kwestii podniesionych w niniejszym stanowisku przed przyjęciem *Planu zagospodarowania przestrzennego dla niemieckiej Wyłącznej Strefy Ekonomicznej na Morzu Północnym i Bałtyckim*.

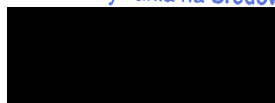
Dodatkowo informujemy, że w procesie opiniowania przez polskie organy projektu *Planu* wraz prognozą oddziaływania na środowisko, do GDOŚ wpłynęła opinia organu administracji morskiej, tj. pismo Departamentu Gospodarki Morskiej w Ministerstwie Infrastruktury z dnia 14 stycznia br., znak: GM-DGM-7.5600.1.2021, zawierające uwagi o charakterze planistycznym, które przekazujemy w załączeniu do niniejszego pisma.

Udział społeczeństwa polskiego

Uprzejmie informuję, iż zgodnie z prawodawstwem polskim oraz art. 13 Umowy polsko – niemieckiej, informacje przekazane w piśmie z dnia 4 grudnia 2020 r., znak: 0800O1-5442-001, zostały udostępnione społeczeństwu polskiemu z możliwością składania do nich uwag i wniosków w terminie od 16 grudnia 2020 r. do 14 stycznia 2021 r. W ramach udziału społeczeństwa nie wpłynęły żadne wnioski i uwagi w przedmiotowej sprawie.

Z poważaniem,

Zastępca Dyrektora Departamentu
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Załącznik:

Pismo Departamentu Gospodarki Morskiej w Ministerstwie Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2021 r.,
znak: GM-DGM-7.5600.1.2021